

NOORD-BRABANDER.

Dingsdag, 21 February.

DICERE VERUM QUID VRIAT?

Horatius.

ZUID-AMERIKA.

In de Courant van *Buenos Ayres*, van den 26 Augustus 1836, leest men onder meer andere, het volgende:

Wij hebben het genoegen, de aankomst van zes religieusen der sociëit van Jesus te melden, die op de hartelijkste en aandoenlijkste wijze zijn ontvangen. Die waardige kinderen van den B. Ignatius, behoorende tot zulk een vermaarde orde in het Christendom en het rijk der letteren, hebben bij ons de levendigste vreugde te weeg gebragt. Hun verblijf binnen deze stad, zal nieuwe en ijverige werklieden in den wijngaard des Heeren opleveren, en te gelijker tijd het getal leeraren van den godsdienst vermeerderen, eene zaak zoo noodzakelijk voor de volken dezer omstreken, die in de zuivere en heilzame leer van onzen heiligen Katholijken, Apostolijken en Roomschen godsdienst zijn opgevoed, waarvan ons gouvernement de zeer getrouwe Zoon en verklaarde beschermmer is. De deugden en geleerdheid dezer zes religieusen maken deze aanwinst allerbelangrijkst en doen hun bij een ieder hooge achting zijn. Men zegt dat die eerwaardige religieusen zich aan het hoofd eener nieuwe Indiaansche bevolking zullen stellen, welke de Christelijke familie met 8000 zielen, ten minste, zullen vermeerderen. Hij besluit van den 26 Augustus jl., heeft het gouvernement de Jesuiten in het bezit van hun oud kollegie gesteld en zich openlijk verklaard te zijn, hun vriend, steun en beschermmer.

DUITSCHLAND.

De duitische bladen houden tegenwoordig over het algemeen weinig van belang in. In die van heden vinden wij niets anders merkwaardig; dan de aanspraak, waarmede Z. M. de Koning van Beieren, op den 11den dezer, de stenden van het rijk geopend heeft. De Koning betuigt daarin zijne erkentelijkheid aan de natie wegens hare belangstelling in zijn persoon, inzonderheid gedurende zijn jongst afwezen in Griekenland. Hij verheugt zich over de toefreding van Baden, Nassau en Frankfurt tot het tolverbond, waardoor ook Beieren's welvaart zou bevorderd worden; voorts maakt hij gewag van het huwelijk zijns zoons, koning Otto; van de instelling der nieuwe hypothek en wisselbank en van den arbeid aan het donaukanaal. De finantien waren in goeden staat; Z. M. verheugde zich over het loffelijk karakter der Beieren, waar zij nu laatstelijk bij het heerschen der cholera weder blijken van gegeven hadden, en rekende ten slotte op den bijstand zijner trouwe Stenden.

— Den 10 Januarij heeft te Aken de begravenis van den raadsheer J..., een Katholijk zonder de minste godsdienstige plegtigheid plaats gehad. Hij had de laatste troostvolle middelen der H. Kerk geweigerd, leefde in een gemengd huwelijk en had zijne kinderen in het protestantismus opgevoed. Zijne vrouw verklaarde, den priester die zich aanbood om den stervenden bij te staan, dat zij met haren man tot de *Cosmopolitaansche en filosofische godsdienst* behoorde. De begravenis was derhalve ook Cosmopolitaansch en filosofisch en inderdaad de lykstatie bestond uit filosofen, officieren, juristen enz. De eerwaarde heer Nekkissen, pastoor der parochie van St. Nicolaas heeft bij deze gelegenheid een nieuw blij zijner christelijke gehechtheid, die hem doet onderscheiden, gegeven.

— In een jaar tijds zijn den Katholijken te Aken twee kerken ontnomen, die aan de protestanten gegeven zijn. 1°. De kerk der Jesuiten te Trier, welke de kerk van het seminarie was en die de seminaristen tegen eene andere hebben moeten verruilen welke vijf minuten van het seminarie afgelegen is.

2°. De Jesuiten kerk te Paderborn, die insgelijks de kerk der seminaristen was; doch hier is men verder gegaan; men heeft zich van al de landerijen van het seminarie meester gemaakt en het gouvernement zal voortaan de seminaristen den kost geven. Opdat er nu niets aan deze ongelooflijke daad zou ontbreken, heeft het gouvernement het vleesch, brood en rijst voor het seminarie benodigd, publiek aanbesteed, zoodat de seminaristen bijna gelijk de soldaten zullen behandeld worden.

FRANKRIJK.

PARIS, den 16 February.

Gisteren is bij de afgevaardigden gehandeld geworden over het ontwerp, waarbij een buitengewoon crediet gevraagd wordt voor het versterken der linie van tolbedianden aan de Pyreneën. Hieromtrent werd veel geredetwist, waarbij, aan den eenen kant, geklaagd werd, dat het belotten van den uitvoer naar

de Carlisten, als allernadeeligst voor de zuidelijke departementen moest beschouwd worden, en daardoor alleen de Engelsche handel bevoordeeld werd. Van de andere zijde klaagde men over de ongelukkige houding, welke Frankrijk tegenover Spanje aannam, en hoe men, zoo uit Madrid als uit Londen, verwijtingen ontving, dat het viervoudig verbond niet werd nageloeft, en dat er werkelijk eene verkoeling tusschen Frankrijk en Engeland bestond. De minister Molé trachtte al deze aantijgingen af te weren. Ten slotte werd het ontwerp, met 227 tegen 41 stemmen, aangenomen. De heer Janvier is benoemd tot rapporteur der commissie voor de supplementaire credieten.

— Terwijl nog voor eenige dagen beweerd word, dat de maarschalk Clausel Gouverneur van Algiers zou blijven, is gisteren, geheel onvoorwacht, in den *Moniteur* een bevelschrift verschenen, volgens hetwelk de maarschalk in die betrekking door den luitenant generaal graaf Dony, de Damremont vervangen wordt. Zulks geeft aan de dagbladen aanleiding tot veel geschryf. Een ministerieel blad bestempeld voornoemd bevelschrift met den naam van *afzetting*, en geeft te kennen, dat thans de beraadslagingen in de kamer der afgevaardigden over den in Afrika geleden tegenspoed eenen beteren en meer vrijen loop kunnen nemen, daar het ministerie, indien het den maarschalk in zijne betrekking gehandhaafd had, daardoor stilzwijgend de verantwoordig zijner handelingen aldaar op zich genomen had. Naar sommigen wille, zou de ongenade van den maarschalk allere daaraan te danken zijn, dat hij in het kabinet zou verkleefd hebben, zich voor de kamer naar waarheid te zullen verdedigen, en het bewind niet te willen verchoonen. Om trent het bevel over de expeditie van Constantine, wil een dagblad, dat hetzelfde mede aan den generaal Damremont zou worden toebetrouwd. Daargelaten of zulks waar zij, mag men dit berigt als volstrekt voorbarig beschouwen, daar, ten gevolge van eene bij het bewind ontvangen tijding, dat de pest te Tripoli uitgebarsten is, de raad van ministers besloten heeft, de expeditie naar Constantine onbepaald uit te stellen. Dit besluit schijnt reeds eenige dagen oud te zijn; want, den 12, heeft de commandant van Toulon de volgende telegraphische depêche van den Minister van Oorlog ontvangen:

«Paris, den 12 Februarij 1837.»

«Alle verzending van troepen naar Bona is tot nader bevel uitgesteld. Geef bevelen, om diegene terug te houden, welke ingescheept mogten zijn, of gereed zijn ingescheept te worden.

«In geval de twee schepen, welke gij mij gemeld hebt, dat heden naar Bona zouden vertrekken, reeds onder zeil zijn gegaan, geef alsdan aan den maritimen prefect bevel, dadelijk eene stoomboot af te zenden, om dezelve naar Toulon te doen terug keeren.»

De schepen, in de depêche bedoeld, waren, volgens de berigten uit Toulon, nog niet vertrokken.

Sommigen wisten bovendien weten, dat er ook van gesproken zou zijn, om de plannen van de heeren Passy, Dupin, enz., ten uitvoer te leggen, om, namelijk, geheel van eene verdere uitbreiding onzer bezittingen in Afrika af te zien, en zich te bepalen bij de bezetting van Algiers, Bona, Oran en Bouzja. In hoe verre dit laatste geloof verdient, zal nader moeten blijken.

— Volgens de laatste tijdingen uit Lissabon, is de Fransche onder-officier Meroier, die een aanslag op het leven van Prins Ferdinand gedaan heeft, ter dood veroordeeld.

— Een der dagbladen deelt den navolgenden brief mede, welke door eenen Sous-Prefect in het Departement du Nord in Frankrijk aan de Maire is geschreven.

den 22 Januarij.

MIJNHEER DE MAIRE!

Ik ben verplicht uwe aandacht te moeten vestigen, op de listen, die door sommige personen in het werk worden gesteld of gebezigd, om de getrouwheid van de armee aan het wankele te brengen; men verdenkt voornamelijk de lezers van den koophandel, welke belast zouden zijn met de militairen te indoctrineren. Deze personen ontvangen de noodige inschikkingen en brieven van aanbeveling van de geheime genootschappen, waarvan zij meerendeels zelfs leden zijn, en doen onderzoek bij huene lastgevers of zij geene zonen of andere betrekkingen onder de militairen hebben, om zich alzo alomtegenwoordig bij de jonge onderofficieren en andere soldaten in te laten mengen, en bij

walke zij niet verzuimen de eertucht aan te wakkeren door eene aanstaande staats-omwenteling of revolutie aan te kondigen.

Ik verzoek de noodige maatregelen te beramen, om dergelijke daden voort te komen, met inachtneming van de meeste voorzigtigheid.

Wij bejopen niets te verzuimen om dergelijke pogingen te verlammen, en om de bewerkers daarvan te ontdekken.

Ik vernieuw mijnheer de Maire en A.

De Sous-Prefect.

Bij diegenen, die de zoogenaamde Commis-Voyageurs, hetzij aan de publieke tafels of in koffijhuizen hebben leeren kennen, zal de veronderstelling van voorn. Onderprefect in zijnen voormelden brief geene verwondering baren; immers het zijn deze reizigers, die voor een groot gedeelte de overbrengers of verspreiders van onrustbarende geruchten, sedert jaren geweest zijn; men herinnere zich de laatste revolutien in Frankrijk en in België. Nimmer hoort men van dezelve berichten van welvaart en tevredenheid, maar altijd van misnoegen der ingezetenen en mishandelingen van het Gouvernement, of wel *des Chroniques Scandaleuses* van hooge standpersonen en voornamelijk van de Roomsche-Katholieke geestelijken; het ontbreekt bij hen niet aan bespottingen over den godsdienst, met het blijkbaar doel om de ingezetenen misnoegd te maken en revolutien voor te bereiden. Te regt is dus het gezegde, dat de *Commis-Voyageurs de colporteurs der revolutien* zijn.

Meermalen heeft het verwondering moeten baren, dat het Gouvernement, zoo bevreemd voor allen geestelijken invloed, buitengewone maatregelen daartegen heeft noodig geoordeeld, zoodanig zelfs, dat aan vreedzame personen, verdacht van tot de orde der Jesuiten te behooren, het komen in het rijk is verboden geworden, en anderen door gendarmes daaruit zijn gebragt, en men voorn. reizigers ongestoord in hunne berichten en lasterlijke gesprekken heeft laten voortgaan.

Hunne heimelijke oogmerken bedekken zij door zoogenaamde vrijzinnigheid en verachting van allen godsdienst; ongestoord kunnen zij hunne gal uitspuwen, terwijl het den brave ingezetenen verboden wordt ons godsdienstige leeringen en onderwijzingen tot hunne stichting elders te gaan hooren, even alsof zij bij die gelegenheden tot eenen geest van opstand zouden worden aangemoedigd.

Wanneer zullen de Gouvernemen ten eenmaal wijzer en overtuigd worden, dat het juist de godsdienst is, die onderwerping aan de wetten en gehoorzaamheid aan de bestaande magten voorschrijft, en wanneer zullen zij dezelve zonder bevooroordeeling wezenlijk beschermen en de noodige vrijheid verleen, om met kracht op de verbetering van het tegenwoordig geslacht te werken?

Van den 17. Het bericht omtrent het uitstel der expeditie naar Constantine bevestigd zich. Het schijnt echter nog niet te blijken, of de pest te Tripoli daarvan de oorzaak zij, dan wel, omdat Ab-el-Kader een vredesverdrag met Frankrijk wil sluiten. De ministerieele bladen laten zich over geen van beide gevallen uit.

Omtrent Meunier zegt een rechtskundig blad, dat het zeker schijnt, dat die misdadiger bekentepissen heeft gedaan. Er hebben nieuwe arrestatien plaats gehad. Onder dezelve merkt men op, een zekeren Henry, laarzenmaker, en Serre den zoon, schrijnwerker, die beide zeer in den aanslag moeten betrokken zijn. Men wil, dat zij zonden bekend hebben, dat zij met Meunier het voornemen gehad hebben, om den Koning te vermoorden, en dat Meunier door het lot de uitvoering is aangevoelen geworden.

Er is bij het bestuur eene telegraphische dépêche ontvangen, inhoudende dat, in den nacht van den 5 op den 6, een hevige brand in het paleis des Konings van Napels is uitgebarsten, en wel 's nachts ten 5 ure, terwijl de Koning zich op een gemaskerd bal in den schouwburg bevond. De brand openbaarde zich het eerst in de vertrekken der Koningin-Moeder. Dadelijk hebben de Koning en Prinszen het bal verlaten, en overal de werken tot blussching in persoon bestuurd. Den volgenden avond ten 11 ure, was men de brand nog niet meester. Een aantal personen, waaronder verscheidene van aanzien, zijn deertlijk gekwetst geraakt. De Prins van Syracuse heeft een kistje met juwelen en eene zeer aanzienlijke som aan banknoten en coupons verloren. De Koningin en de Prinsessen zijn naar Portici vertrokken. De oorzaak van den brand was niet bekend; men vreesde denzelven achter aan kwaadwilligheid te moeten toeschrijven. De stad was rustig. Wat, zoo men het bij een zoo treurig geval zeggen mag, een koddig aanzien aan den brand gaf, is, dat bij den algenteenen schrik, iedereen dadelijk van het bal te hulp is komen toeschieten, en alzoo gemaskerd den brand heeft helpen blusschen.

SPANJE.

Het schijnt thans zeker, dat Gomez, wiens stoute strooptogt door geheel Spanje zoo veel opzics heeft gebaard, op last van Don Carlos, in het kasteel van Guebarra gevangen zit. Hij moet den 1sten Februarij reeds door eenen te Durango, het hoofdkwartier van Don Carlos, aanwezigen krygsraad verhoord zijn geworden. Men beschuldigt hem, dat hij met een deel van den door hem behaalden buit naar Frankrijk heeft willen ontsnap-

pen, of ten minste, dat hij niet alle de door hem weggeroofde geldsommen in handen van zijnen meester heeft gesteld.

Uit Madrid heeft men tijdingen tot den 9den Februarij, waarin vermeld wordt, dat de minister de Mendizabal zijn ontveer, om, onder verband van het eiland Cuba, eene nieuwe geldleening in Engeland te sluiten, een bericht had moeten opgeven. Als aanleiding daartoe werd beweerd, dat bij de Spaansche ministers een verloop van den Noord-Amerikaanschen gezant ontvangen was, inhoudende, dat zijne regering nimmer zou dulden, dat Engeland vasten voet op Cuba bekam. Men verhaalde te Madrid, dat de Mexicaansche gezant, uit naam zijner Republiek, aan elk der Spaansche ministers, zijt erkentelijkheid voor het gesloten vredesverdrag, een geschenk van 2 miljoen realen (ƒ 250,000) had doen toekomen, en dat die staatslieden geene reden hadden gezien, om dit geschenk te weigeren.

Extract uit eenen brief uit St. Sebastian, dd. 9 dezer maand ten 7 ure des avonds.

Op dit oogenblik komt het gerucht in omloop dat de vijandige interventie waarschijnlijk zal vervallen worden door eene vredelievende bemoeijng, dat de pen het werk van den degen zal afmaken. Men zegt namelijk dat Lodewijk-Philips zijne vriendschappelijke bemiddeling heeft aangeboden, tusschen de Koningin en Don Carlos, en dat deze laatste zich geneigd betoont om dezelve aan te nemen. Ik heb berichten ingewonnen van vrienden, welke dienaangaande het best kunnen onderrigt wezen, en alles wat ik zekers heb kunnen vernemen is, dat generaal Evans van den generaal Harispe, die te Bayonne kommandeert, heden ochtend eene officiele dépêche heeft ontvangen.

Aan dit gerucht van eene minnelijke ontkoopng der Spaansche twistzaak moet welligt de rijzende beweging worden toegeschreven, welke zich ter beurze van Londen in de Spaansche fondsen openbaart, eene beweging die overeenstemt met de verbetering dier effecten aan de laatste Parijssche beurs.

BELGIE.

De belgische vertegenwoordigers hebben, in hunne zitting van den 16, met 62 tegen 1 stem, het budget van binnenlandsche zaken aangenomen, en de algemeene discussien over dat der openbare werken ten einde gebragt. Den volgenden dag hebben zij met die der artikelen een' aanvaug gemaakt.

In den *Espoir* leest men onder het opschrift gewigtig nieuws den volgenden brief uit 's Hage van 9 Februarij:

De Koning heeft gelijktijdig aan de kabinetten van Londen en Parijs eene zeer bondige nota doen inleveren, waarbij dezelve nogmaals worden aangemaand om de jegens Nederland op zich genomen verplichting te de Koning. De gezanten van Z. M. zijn gemagtigd om te verklaren, dat deze stap de goedkeuring draagt van zijne doorluchte bondgenooten, en dat zij na den inhoud met de kabinetten van Rusland en Pruiszen overwogen te hebben, regt hebben om te hopen dat eindelijk afdoende antwoorden zullen worden gegeven, geschikt om ten laatste eenen staat van zaken te doen ophouden, die niet langer duren kan.

Volgens den *Précurseur* zal het plan, om de stad Antwerpen naar den kant der slijkpoort te vergrooten, eindelijk tot uitvoering komen; blijkens de afteekening zullen de fortificatien zich tot aan de Dalinghuizen uitstrekken.

In den *Mercurius* leest men: «De griep vergenoegt zich niet met de menschen aan te tasten, maar oefent ook haren invloed uit op zeer belangwekkende diertjes. Wij bedoelen de, tot postboden verstrekkende, duiven, dit bij ons zoo hoog in achtg staande gevogelte. Sedert veertien dagen is er in onderscheidene duiventillen, zoo te Brussel als elders, opgelet geworden, dat deze luchtbodens aangetast waren van een' aanhoudenden hoest, met ontsteking van de luchtpijp en van de long. Zoodra zij door de heerschende ziekte aangetast worden, verliezen zij hare krachten, krijgen zij duizelingen, en haar uitmuntend zintuig, het gezigt, verzwakt zoodanig, dat zij haar woonverblijf niet kunnen terug vinden. Herhaalde proefnemingen, door eenen liefhebber gedaan, hebben hem de overtuiging gegeven, dat het eenvoudigste en beste geneesmiddel bestond in het met sijne olie bevochtigen van bek en keel der lijdressen.»

NEDERLANDEN.

GRAVENHAGE, den 20 Februarij.

Gisteren is de twintigste verjaardag van Z. K. H. den Erfprins van Oranje, in deze residentie gevierd met het spelen van het klokkenspel, het uitsteken van vlaggen, en het houden van parade. Dezen middag, ten vier ure, is er galadejeuërdinatoire aan het hotel van HH. KK. HH. den Prins en Prinses van Oranje.

Z. M. benevens HH. Exc. de Secretaris van Staat en de Minister van Justitie zijn thans van de algemeen in omloop zijnde ongesteldheid, bijna geheel bevrijd.

Eergisteren avond tusschen 10 en 11 ure, heeft men alhier een kraai lichtvetschijnsel opgemerkt, bestaande uit eenen breeden, schitterenden rooden band of streep, loopende van het noordoosten naar het zuidwesten.

Bij het inleveren van een nieuw opstel zijner voordragt tot wijziging der wet op het personeel, voor zoo veel de schatting van het mobiliair betreft, heeft de heer van Reenen ge-

antwoord op de bedenkingen, die door de Tweede Kamer tegen zijn voorstel gemaakt waren, en daarbij hoofdzakelijk aangemerkt, dat de schatting van het mobilair, wanneer de wet daaromtrent geene wijziging ondergaat, niet naar behooren kan geschieden zonder inzage der kisten, kasten en andere bergplaatsen van de belastingschuldigen; — dat echter ook deze inzage, ja zelfs de meest inquisitoriale huiszoeking onvoldoende is, om in alle gevallen tot eene juiste schatting te komen; — dat de bepaling der wet, volgens welke de waarde van het mobilair kan worden aangegeven volgens de huurwaarde, insgelijks hoogst onvoldoende is en in vele gevallen tot groote onbillijkheden kan leiden; — dat het derhalve, zoowel in het belang der schatkist, als in dat der belastingschuldigen, raadzaam is, om voor degenen die daarvan gebruik wenschen te maken, eene derde wijze van berekening voor den aanslag wegens het mobilair daar te stellen; — dat hij hiertoe de door hem voorgeslagene berekening, die op de *staffering* der vertrekken berust, allezins geschikt acht, — en dat het wenschelijk is, dat door deze en andere gedeeltelijke wijzigingen, eene algemeene herziening der wet op het personeel worde voorbereid.

— Bij koninklijk besluit van den 5den dezer wordt de termijn voor het branden van al het aanwezige oude vaatwerk, vastgesteld bij het 2de art. van het besluit van den 31sten December 1834, verlengd tot ultimo December dezers jaars; zullende voortaan de eigenaren van oud vaatwerk de branding eener hoeveelheid daarvan niet ten allen tijde des jaars, en zoo dikwijls zij dit zouden verlangen, van de ijkers kunnen vorderen, ten ware gezegde hoeveelheid meer dan vijftig stuks bedrage, en de ijkers, in het tegenovergestelde geval, de daartoe geschikte tijdstippen vaststellen, wordende daarbij den kuipers verboden, het door hen vervaardigd nieuw vaatwerk zonder vooraf herijkt te zijn af te leveren.

— Men verneemt, dat in de groote menagerie van de heeren Martin & Comp., welke zich thans te Utrecht bevindt, op laatstleden Donderdag door de leeuw 2 jongen zijn geworpen, waarvan het eene dood is geboren, hetwelk daarop door de leeuw is verslonden, térwijl het tweede een uur na de geboorte is gestorven. Indien wij wel onderrijt zijn, zal het laatste aan het museum van deze Hoogeschool ten geschenke worden gegeven.

— Wij vernemen dat de ziekte onder het Hoorn-vee in het Westland en in de gemeente Rijswijk, Voorburg en de Leidschendam, helaas! meer en meer toeneemt en de sterfte daardoor hoe langer zoo grooter wordt. Verscheidene Bouwlieden zijn dan ook reeds gevoelige slagen hierdoor toegebracht; die voor sommigen onherstelbaar zijn, ten zij er van Gouvernementswege of anderszins, in haare deplorabile omstandigheden worde voorzien. Andermaal moeten wij ons hier wederom bedroeven over de verkeerde zuinigheid der veehouders, die eerst dan pas de geneeskundigen bijstand inroepen, als het gevaar niet meer is te verhoeden; ofte wel aan de raadgevingen van kwakzalvers het oor leenende, daar door zich zelve in den grond helpen.

— Uit Middelburg schrijft men, van den 17, dat de heer generaal-majoor Schuurman, thans opperbevelhebber der troepen in Zeeland, den 8 dezer, uit het hoofdkwartier te Middelburg, eene algemeene dagorder heeft uitgevaardigd, waarbij hij kennis geeft, een' Brief van Z. Exc. den luitenant-generaal, baron de Kock, ontvangen te hebben, waarin Z. Exc., op eene plagtige wijs, van de vroeger onder zijne bevelen gestaan hebbende troepen afscheid neemt, en den generaal-majoor Schuurman verzoekt, aan heeren officieren, onderofficieren en manschappen, zijne goedkenning en erkentelijkheid te betuigen voor den door dezelve, in moeilijke tijden, betoonden moed en volharding, en voor den daarna aan den dag gelegden ijver en krijgstuclit.

— Men meldt uit Winschoten van den 12 dezer het volgende: Heden nacht heeft men hier een' dubbelen kerkroof gepleegd, daar men te gelijk in de kerk van de Roomsche-Katholieke en van de Israëlitische gemeente is ingebroken. Gelukkig waren de voornaamste kostbaarheden van beide kerken in dezelve niet aanwezig; men heeft dus alleen eenigen zakken van mindere waarde kunnen rooven en de armenbussen ledigen.

Ook te Pekel-A is men dienzelfden nacht ingebroken in de één gebouw uitmakende Roomsche-Katholieke kerk en pastorie, en moet bij den pastoor nog al een aanzienlijke roof zijn gepleegd.

— In het *Kamper-Weekblad* van Maandag 20 Febr., leest men:

« *Genemuiden*, 14 Februarij. De oorlogsmagt die alhier en in den omtrek kantonnementen heeft betrokken, is aldus gestationneerd:

	Mannen.	Paarden.
In de paauw	3	3
„ „ star	3	3
Aan den zeedijk	2	2
In Mastenbroek	4	4
Totaal	12	12

Maar de voorhoven zijn ledig geworden en de bedruktheid is groot.

— Naar men verzekert zal het Pruisisch Gouvernement, van af 1° Maart aanstaande, voor ieder scheepslast, dat met Nederlandsche schepen op Pruisisch grondgebied aangebragt wordt, een verhoogd tolgeld van f 10 heffen. Het is onnoodig te melden, welke schadelijke gevolgen dit voor den Nederlandschen handel hebben zal.

Men leest in den *Onpartijdige*, dd. 3 Februarij, No. 15, het volgende:

HANDELWIJS VAN HET BESTUUR TEN AANZIEN DER KATHOLIEKEN.

Wij hebben in ons vorig nummer trachten te bewijzen, dat de Katholijken geene vijanden van den Staat zijn, noch door hunne godsdienstleer, noch door hunne staatkundige begrippen en de redenen opgespoord, welke eenigen grond zouden kunnen geven aan de bewering, dat zij het bestuur niet even toegedaan zijn dan de Hervormden, en vooral dat eenige Katholijken, tijdens den Belgischen opstand, niet diezelfde geestdrift zouden aan den dag gelegd hebben; hoewel wij aangetoond hebben dat geene hunner aan zijnen plicht te kort heeft gedaan, maar allen integendeel niet weinig van het hunne bijgebracht hebben om Holland's roem te handhaven.

Behalve het begrip, hetwelk de Katholijken over het wettelijk doelwit van die wapening moesten koesteren, merkten wij op, dat eene andere voorname reden der minder opgewondene geestdrift den Katholijken, naar ons inzien ten onregte, ten laste gelegd, konde gevonden worden in de wijze waarop het bestuur zich jegens hen gedragen had en nog gedroeg, en dit namen wij ons voor, nader te ontwikkelen.

De behandeling van dit punt is zeker allerteederst, doch wij zullen trachten, bij een onpartijdig onderzoek der fouten van het bestuur, de bescheidenheid en waarheid niet uit het oog verliezende, niemand eenigen aanstoot te geven; dan zal het buiten onze schuld zijn, indien onze woorden aan die gene, voor wie de waarheid soms eene harde taal is, mogten mishagen.

Toen de opstand in België losbrak, werden de Katholijken en vooral de Noord-Brabanders opzigtens hunne staatkundige gezindheid mistrouwd, en dit mistrouwen werd vrij openlijk, zelfs door de organen en vrienden van het bestuur, aan den dag gelegd. (1)

Waarom werden zij mistrouwd? Omdat zij Katholijken waren en geloofsgenooten der Belgen. — Schoone reden! in onze oogen even nietig, als het mistrouwen ongegrond was. Immers het verledene gaf er geene aanleiding toe, zoo als wij in ons vorig artikel aangetoond hebben, en het later gebeurde heeft die ongegrondheid nog meer bewezen. Zonder te herhalen dat de Katholijken zich van hunne pligten gekweten, en roemvol gekweten hebben, zouden wij nog kunnen aanvoeren, dat in dien godsdienst voor de Noord-Brabanders eene aanleiding tot opstand had moeten zijn, zij hiertoe grond hadden kunnen vinden, toen de Eerw. heer v. L...., pastoor in een hunner steden, op die dagen die den Katholijken zoo dierbaar zijn, in de zoo harde verpligtig gesteld werd van de deuren der kerk te doen sluiten, om de opzettelijke en verregaande ergernis door Noord-Nederlandsche schutters, aldaar in garnizoen veroorzaakt, te doen ophouden en de verdede ontheiliging der plaats en der viering van de gedachtenis der verhevenste geheimen van alle Christelijke godsdienst voor te komen. Zij hadden hiertoe grond gevonden toen zij in diezelfde stad het bisschoppelijk paleis, waaraan na het sluiten van het concordaat vele onkosten besteed geweest waren, niet alleen in een hospitaal zagen veranderen, maar hetzelfde daarenboven nog door baldadige soldaten opzettelijk beschadigd, en dezelve nieuw gemaakte ornamenten in stukadoorsels, met de kolven der geweren als anderszins verbrijzeld werden; onder het uitbrengen van menige schimp en spotterij; maar niettegenstaande dit alles de godsdienstige harten der Katholijken diep grieven moest, hielden zij zich stil.

Niet bij de Katholijken was dus de oorzaak van dit mistrouwen gelegen, aangezien hetzelfde van hunnen kant van allen grond ontbloot was. Van waar ontleende dan dit mistrouwen zijn oorsprong? Uit het bestuur zelve, wij zeggen het vrijmoedig. Maar al te wel belust, hoe zij de Katholijken vijftien jaren lang miskend had, hoe onverdiend zij de aangegane verbodtensissen en gedane beloften had overtreden en vergeten, hoe dikwijls en hoe aanmerkelijk zij hen in vele hunner regten had te kort gedaan, vreesde de regering dat de Katholieke bevolking van Noord-Nederland, zich den opstand van België zoude ten nutte maken, als eene geschikte gelegenheid om zich over alle deze grieven te wreken. Overtuigd dat zij de Katholijken als stiefkinderen behandeld had, vreesde de regering dat zij hunne liefde verbeurd had. En die vrees van de zijde der regering zoo gegrond, bragt een mistrouwen te weeg, dat door geene gebeurtenissen hoegenaamd kon geregtvaardigd worden.

(1) Wij zeggen vooral de Noord-Brabanders, omdat er, wel is waar, in de Noordelijke Provincien ook Katholijken waren, maar daar maakten zij de minderheid uit, en waren dus, zoo als men zeide, niet zoo zeer te vrezen; en zou de militaire bezetting van Noord-Brabant ook nog thans niet grotendeels, aan die ongegronde vrees toegeschreven worden?

Veel, zeer veel had het bestuur zich te verwijten in hare handelwijzen jegens de Katholijken; want tot veel had het zich verbonden, veel had het beloofd, doch weinig werd er ten uitvoer gebragt. Door de grondwet voor Noord-Nederland daargesteld en bezworen, was den Katholijken even als andere gezindheden gelijke regten en voordeelen toegekend, alleen de vorst mogt hunnen godsdienst niet belijden. In de acht artikelen van het protocol der conferentie van de vereenigde Mogendheden te Londen den 25 Junij 1814 gehouden, welke de grondslagen der vereeniging van Holland en België vaststelden, en als dusdanig door onze regering werden aangenomen, luidt het tweede artikel: *„dat er in de artikelen der constitutie die reeds in Holland ingesteld is, niets veranderd zal worden, welke alle godsdiensten gelijkelijk beschermen en begunstigen, en die de aanneming van alle burgers, welk hun geloof zij, tot alle ambten en bedieningen verzekeren.“* In eene proclamatie den 1 Augustus van hetzelfde jaar, van den Souvereinen vorst (thans Koning) der Nederlanden belooft deze hunne godsdienst te zullen eeren en beschermen nadat den 7 Maart te voren de Graaf Robiano de katholieke geestelijkheid van de *bijzondere bescherming van het Gouvernement* verzekerd had. In eene proclamatie van den 18 Julij 1815, verzekerde de Koning *vin het bijzonder aan de Katholijke kerk haren staat en vrijdommen.* Hij schreef den 16 September daaraanvolgende, aan Mgr. de Méan. *„Ik vrees niet u te verklaren, dat alle mijne onderdanen, die de Katholijke godsdienst belijden, de bescherming die hun toezegen en waarlijk door de grondwet gewaarborgd is, in de grondbeginsels en in de gevoelens, waarmede ik bezielde ben, eenen vernieuwen waarborg zullen vinden; dat er nimmer iets gepleegd zal worden, hetwelk hun zouda kunnen beletten, van als noertijds vrij voort te gaan, in de onderhouding en uitoefening van hunna godsdienst. Het beschermen van de volle vrijheid der bestaande godsdiensten, in een der voornaamste pligten, welke de grondwet mij oplegt, enz. (1)*

Eindelijk gekroonde de grondwet alle deze verbindtenissen en beloften door onherroepelijk de bescherming en vrije uitoefening van alle bestaande godsdiensten te waarborgen, en nog uitdrukkelijker den Katholijken gelijke regten gelijke voordeelen met alle andere gezindheden te verzekeren. En hij menige gelegenheid werden deze verbindtenissen en beloften herhaald en hernieuwd.

Doch hoe zijn dezelve ten uitvoer gebragt?
(Vervolg en slot in een volgend nummer.)

(1) *„O! waren deze schoone woorden; in de volheid des harten, door den regtvaardigsten der Vorsten nedergezet, nimmer door verkeerde raadgevingen en inblijzen van minder edele, minder regtvaardige raadsliezen verijdeld geworden, door dienzelfden Vorst, den stand der zaken en de behoeften der Natie, onder een verkeerd daglicht voor te dragen.*

Na van de laatste H. H. Sacramenten voorzien te zijn geweest, overleed heden morgen, om 7 ure, mijn dierbare Echtgenoot, de Wel Edele Heer **JAN K. A. N. H O M B E R G H**, Oud-Burgemeester derzer Gemeente.
Vrienden en bekenden gelieven de tegenwoordige kennisgeving, van dit zoo treffend verlies voor mij en mijne kinderen, zoo voor bijzondere als algemeene, aan te nemen.
St. Oedenrode, den 16 Februarij 1837.
MARIA VAN HOMBERGH,
Geboren Brox.

BEKENDMAKINGEN.

J. M. C O O L E N, Voudameester te 's Bosch, zal op Dingsdag, den 28 Februarij 1837 en volgende dagen, des namiddags ten 2 ure, door verandering van Woonplaats, ten huize van Mevrouw de Weduwe **J. A. VAN ERP**, te 's Bosch, Verkoopen:
Eenen zeer deftigen **INBOEDEL**, bestaande in:
Mahogniehouten **SECRETARE**, **SCHIFFONNIERE**, **PENANT** en **HOEKKASTJES**, **SPIEGEL-CONSOLES** met Marmeren Bladen, zeer schoone **CANAPES** en **STOELLEN** met Paardenharen Zittingen op Veeren, ronde masief Mahogniehouten **TAFEL** met 7 Inlegbladen voor 36 personen, **SPEELTAFELS**, een fraai toongevend **PIANO-FORTE** van zes octaven, fraaie **PENDULES**, extra schoone **SPIEGELS** en **PLATEN** achter Glas met Vergulde Lijsten, Porceleine **SERVIESEN**, **CRISTAL**, **GLAS** en **AARDEWERK**, **KOPPER**, **TIN**, fraaie **KAGCHELS**, Engelsche en andere fraaie **TAPIJTEN**, **KARPETTEN** en **TAFELKLEEDEN**, **KASTEN**, **KABINETTEN**, **STOELLEN**, **TAFELS**, **LEDIKANTEN**, alsmede een extra goede **MOLENKAR**, een goed 10jarig bruin **TREKPAARD**, en meer andere **GOEDEREEN** gaags te voren, van des morgens 10 tot 12 en van des namiddags 2 tot 5 ure, te zien.

HANOVER OF ZINKING-SNIUF,
VAN DE **ERVEN** **Is. LEON**, TE 's **HAGE.**

Daze zoo zeer alom gezocht wordende Snuij, van eene aangename geur, waarvan de bestanddeelen, zoo bij het Ministerie van Binnenlandsche zaken, als bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te 's Hage, bekend zijn, en welke Snuij daarenboven door de bevoegde Autoriteit te Kleef is onderzocht en goedgekeurd, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk de **OPLOSSINGEN VAN VERSTOPPINGEN IN HET HOOFD**, dat dezelve met regt tot dagelijksch en algemeen gebruik, kan worden aanebolen.

Gemelde Snuij is thans, behalve bij de Vervaardigers te 's Hage, bij hunne Correspondenten in de voornaamste Steden van ons Land, a 40 cents in een pakje van 1 Ned. Ons, a 20 cents in een pakje van een half Ned. Ons, en in vele Winkels ook bij het Lood, verkrijgbaar gesteld, als zijnde voor Noord-Brabant: 's Bosch, de Heeren **E. Lion en Zonen**, boekh.; Bergen-op-Zoom, **J. C. Verkouteren**, boekh.; Breda, de **Wed. H. van Doorn**; Geertruidenberg, **G. C. Haast**; Gemert, **J. Haast**; Heusden, **L. Veerman**; Liempde, **E. van de Sande**; Oss, **J. J. de Louw**; Tilburg, **A. van der Voort**; Uden, **P. N. Verhoeven**; Waalwijk, **J. van Lee**, en Zevenbergen, **J. van Stein**.

Voor **GELDERLAND**: Arnhem, **H. G. Klaasen**; Bommel, **J. H. Mysberg**; Doersburg, **D. en H. Wilmerink**; Harderwijk, **Uitenhage**; Kuleburg, **W. Handius**; Nijmegen, de **Wed. Herwyer**; Nijkerk, **A. van der Flier** Adz.; Rheenen, **van Ingen**; Wageningen, **H. Meijer**, alle handelaren in Tabak en Snuij; Thiel, **C. Campagne**, en Zutphen, **F. C. Oeffelman**, boekhandelaars.

Ter voorkoming van alle misleiding, worden de gebruikers dezer Snuij verzocht, zoo op het adres van den Vervaardiger, op ieder pakje te lezen, als op dat der Correspondenten, te letten, daar gemelde Snuij wordt nagemaakt, in pakjes van genoegzaam denzelfden vorm geslagen, en met dezelfde kleur van papier omplakt worden.

Een **J U F V R O U W** van zeer fatsoenlijke Familie, 21 jaren oud, in de provincie Zuid-Holland, zeer gunstig geëxamineerd en de **N E D E R L. , F R A N S C H E , E N G E L S C H E** en **H O O G D. T A L E N** en daarbij behoorende **W E T E N S C H A P P E N**, **H A N D W E R K E N**, waaicte eene geschikte gelegenheid om hare bekwaamheden verder te beoefenen en zich met de kunst van **O N D E R W I J Z E N** practisch bekend te maken, zullende dezelve meer op eene minzame en vriendelijke behandeling dan wel op ruime belooning reflecteren.
Adres met Vrachtvrije brieven, onder de letter **D**, aan de Boekhandelaren de Gebroeders **LANGENHUYSEN**, te 's Bosch.

Met 1° Met aanstaande te Boxtel, in de Regterstraat **T H U U R**, een zeer wel gebouwd **H E R E N H U I S** met **M O E S T U I N** daaraan, voorzien van vier **B E N E D E N** en zes **B O V E N K A M E R S**, waaronder beneden drie en boven vijf behangen, **K E U K E N**, **K E L D E R**, **P O M P** en verdere gerieflijkheden.
Nadere inlichting te bekomen bij de Erven **DEPPEN**, te Boxtel.

BEURSPRIJZEN.

Weenen, den 11 Febr.: 5 pCt. Metall. 104½; 4 pCt. 99½; 3 pCt. 75½; Bankactien 3 pCt. 1365.
Paris, den 17 Febr.: 5 pCts. renten fr. 109.70, 3 pCts. fr. 79.60; Napelsche 98.70; Portugal 3 pCt. 32½; Spanje 27½; N. Uitgest. 12½; Passive 7½.
Londen, den 16 Febr.: 3 pCt. gecons. 80½; Ardoins 27½ a 28½; Uitgest. 12½; Passive 7½; Portug. 3 pCt. 31½ a 32½; 5 pCt. 49 a 50; Holl. 2½ pCt. 54 a 55; dito 5 pCt. 103½ a 104½; Columb. 25½ a 26½; Brazilie —.
De Engelsche fondsenmarkt heeft over het algemeen eene neiging tot verbetering vertoond, en gedurende de beide laatste dagen achttien er vrij veel omzet plaats gehad te hebben. Consols bleven gisteren op 89½ met koopters, en heden avond 89½ a 90 op tijd.
Dezelfde verbetering is in de Spaansche en Portugesche fondsen waargenomen, ofschoon in de laatste geen meldingswaardige omzet heeft plaats gegrepen, en de oorzaak van derzelve verhoogde koers — heden avond 27½ a 28½ voor Ardoins en 49 a 50 voor Donna Marias — is geheel en al toe te schrijven aan het thans alhier sterk doorgedrongen geloof, dat de vereenigde bewegingen tegen de Carlisten, die in het noorden van Spanje op handen zijn, eenes gelukkigen uitslag zullen hebben.
Antwerpen, den 18: Ardoins 26½, 7, 7; Nieuwe Uitgest. 9½ p.; Belgie 101½ g. — **Wissel**: Amst. en Rott. pari.
AMSTERDAM, 19 Februarij. — **EFFECTEN SOCIETEIT**. — Ten half 5 ure. Integralen 53½, 178. Restanten 43. Kansbiljetten f 22½. Handelsmaatschappij 183½, 184. Ardoins 26½, 7, 7, 7.
Onze binnenlandsche fondsen prijshoudend bij weinig affaire. Ardoins zijn iets williger dan gisteren, doch niet in de prijshouding de prijsverbetering van Londen en Antwerpen, omdat nog altijd vele winstniemers bij elke ruzie de markt eenigermate drukken.